

Horace J. Gold

POŽÍRAČI SKAL

Když major Hugh Savold ze čtvrté expedice na Vegu otevřel v nemocnici oči, necítil nevolnost a ani hlava se mu netočila. Věděl přesně, kdo je, kde je a jak se tam dostal. Jmenuje se Gam Nex Biad a patří k obyvatelům planety Dorfel. Přišel o život hluboko pod povrchem při důlním neštěstí.

Tyto odpovědi připadaly majoru Savoldovi úplně nesmyslné a silně ho zneklidnily. Nezbláznil se náhodou? I to bylo možné. Jeho paže totiž vězely neschopny pohybu ve zvláštním druhu svěrací kazajky. A jeho ústa - ústa byla plná kamení! Savold hlasitě vykřikl a odsunul se od kusu skály, který zřejmě kolem dokola okousal. Vyplivl její úlomky z úst, i když mu vlastně chutnaly.

Za okamžik odskočil ještě o kousek dál, protože ho polekal zjev, který ho vyděsil ještě víc než v jeho paměti zakódované špatné jméno, chybná domovská planeta, jiná nehoda a zcela podivná strava.

Prohlíželo si ho totiž živé šídlo. Bylo téměř dva metry dlouhé, jeho hlava vypadala jako spirálový vrták a tri ruce s klouby se na koncích měnily v rohovinové lopatky, zatímco dvě další byly opatřeny citlivými výrůstky. Vepředu měl tvor řadu žárovek a odpružené podpěry mu sloužily jako stojany. Tvor byl tak odpudivý, že Savold ztuhl hrůzou. V celém svém dosavadním životě nepotkal nic podobného. Byl to chirurg Trink, kterého znal od dětství.

"Nemáte žádný důvod k zoufalství," zablikaly chirurgovy lampičky přátelsky. "Jste opravdu to všechno, co si myslíte."

"Nesmysl: Jsem Pozemšťan a jmenuji se major Hugh Savold."

"Samozřejmě."

"Pak nemohu být Gam Nex Biad, který se narodil na Dorfelu!"

"To jste vy."

"Ne, to nesouhlasí!" protestoval Savold dopáleně. "Byl jsem sám na palubě křižníku patroly. Když jsem prorazil řetěz předsunutých stráží kolem Vegy, odhodil jsem bomby se sporami. Potom mě Vegané vzali do kleští a poškodili mou loď tak, že nebyla schopná návratu na Zem. Byl jsem vůbec rád, že jsem to přežil. Konečně jsem našel planetu. Bylo na ní víc kráterů, než má náš Měsíc. Už jsem se bál, že nebude mít atmosféru, ale nějakou přece jen měla. Nouzově jsem přistál, i když," otřásl se, "spíš by se tomu mělo říkat pád."

Chirurg Trink zářil nadšením. "Výborně! Vaše vybavovací schopnosti nejsou zřejmě ani v nejmenším narušeny."

"Ne?" zaječel Savold vyděšeně. "Proč si tedy pamatuji, že jsem přišel o život při důlním neštěstí? Vím přesně, že jsem se provrtával kvalitní tvrdou horninou. Moje rychlost v obrátkách byla vysoká a hlava se mi příjemně zahřívala, zatímco jsem se

propracovával chutnou skálou. Jenže potom jsem narazil na..."

"Měkkou křidu," doplnil ho chirurg a soustrastně ztlumil svit svých lampiček. "Vaše otáčková rychlost byla tak vysoká, že jste rozdíl zpozoroval příliš pozdě. Měl jste skutečně smůlu. Byli jsme všichni velice nešťastní."

"Takže já jsem zemřel," prohlásil Savold. "A hned dokonce dvakrát..."

"Ne, to v žádném případě. Zemřel jste jen jednou. Když se váš stroj zřítíl, utrpěl jste těžká zranění, která ale nebyla smrtelná. Naštěstí jsme vás mohli opravit."

Savold s sebou trhl a pokusil se zahnat myšlenky, které se mu neodbytně vnucovaly. Díval se dolů na své tělo, ačkoliv věděl, že ho nemůže spatřit. Bylo totiž přikryto jakousi látkou. Materiál toho druhu ještě neviděl, i když pochopitelně poznal tkaninu z azbestových vláken. Tam, kde měl ležet jeho trup, se nacházela řada otvorů. Savold zděšeně vykřikl. Jeho žárovky se oslnivé rozzářily.

"Prosím, opravdu nemusíte mít strach." Chirurg starostlivě přihupkal blíž, odzátkoval kamenný džbán a nalil jeho obsah na Savoldovu hlavu a obličej.

"Já vím, že je to pro vás šok, ale přesto se nemusíte vzrušovat. Nejste v nebezpečí, ujišťuji vás."

Savold zjistil, že jeho děs pomalu mizí. Ne, nebylo to kvůli uklidňujícímu chirurgovu světlu, nýbrž díky tekutině ve džbánu. Muselo to být nějaké sedativum, neboť křeče v obličejových svalech povolily. Navíc mělo celkem příjemnou chuť. Polovina jeho bytosti poznala typický pach, zatímco druhá vnímala známou chuť. Tekutinou byl mazací olej, který ho nejen uklidnil, ale zmírnil jeho vzrušení a zchladil rozpálené emoce. Savold mohl zase v klidu přemýšlet.

"Už je vám lépe?" zeptal se s nadějí ve hlase chirurg Trink.

"Ano, jsem opět naprosto klidný," odvětil Savold, když tu zjistil, že už nemá hlas. Dorozumíval se pomocí žárovek, rytmicky blikajících a vyzařujících studené světlo. Podobal se svatojánské mušce.

"Pomalu začínám chápat, co se stalo. Jsem major Hugh Savold. Zřítíl jsem se a přitom jsem se zranil. A vy jste mi poskytli tělo...," hledal správný termín, věděl, že ho nezná, ale přesto ho znal. "Tělo jednoho Dorfelana," řekl nakonec.

"Celé ne," odvětil chirurg. "Jen části, které musely být nahrazeny."

Savold se cítil mizerně, ale účinek mazacího oleje mu pomohl udržet emoce pod kontrolou. Pokusil se s porozuměním přikývnout. Nešlo to.

Bud' měl naprosto tuhý krk... nebo neměl krk vůbec žádný.

"Zřejmě zařízení podobné kostní nebo krevní bance," konstatoval. "Kolik je ve mně Gam Nex Biada?"

"Obávám se, že poměrně dost." Chirurg začal vypočítávat použité části a Savold měl dojem, že ho chirurg simultánně překládá do jazyka Gam Nex Biada. Názvy použitých součástí neodpovídaly skladbě lidského těla, ale přesto Savold pochopil, že mu byla nahrazena část mozku, lebka, horní polovina těla, všechny vnitřnosti a nohy.

Vyděsil se. "Co ze mě vlastně zbylo?"

"Převážná část mozku. Paže. Něco bylo třeba přizpůsobit - jako třeba oběhový a trávicí systém, abyste se na Dofrelu vůbec uživil. Teď můžete žít přímo z minerálů a kovu. Jinak byste zemřel hlady."

"Chci vstát a podívat se, co jste ze mé udělali," požádal Savold. Chirurg se zamračil. Otevřel druhý džbán s olejem a vylil ho na Savolda. Potom odhrnul azbestovou pokrývku.

Savold zíral do zrcadla se vzrůstajícím pocitem hnusu. Ale olej se znovu osvědčil jako výtečný uklidňující prostředek, A tak se jen nejistě kymácel na svých odpružených nohou. V podstatě vypadal dobře. Gam Nex Biad patřil k těm nemnoha Dorfelanům, kteří dokázali na svých pružinových nohou vyskočit tak vysoko, že jim stačilo udělat přemet ve vzduchu, aby nabrali dostatečnou rotaci a za pár sekund zmizeli v nejtvrďší hornině. Jeho dlouhé ruce byly jedny z nejsilnějších - věděl, že dříve patřily jinému horníkovi - a dokázaly v tunelu nabrat vysokou rychlost. Lopatkovité ruce uměly rudu odhazovat stejným tempem, jakými ji odvrátily - a to už byla pořádná rychlost! Byl opravdu znovuzrozený - až na dvojici přebytečných paží. Odpuzovaly ho. Přesto přesně věděl, k jakému účelu slouží. Lidské nice. Každé vysvětlování bylo zbytečné.

"Změnili jste mě důkladně," řekl Savold nakvašeně. "Stačilo zachránit mi život, abych si mohl opravit loď!" Odmlčel se a kdyby toho byl schopen, vyrazil by zděšený výkřik. "Panebože. Vrchní velení na Zemi ani neví, že jsem bomby svrhl! Kdyby uskutečnili invazi okamžitě, nebude jim kladen téměř žádný odpor." Rozpřáhl ruce - dvě lidské, tři lopatkovité a dvě s citlivými výrůstky - a dlouze se na ně zahleděl. "Kromě toho mám na Zemi přítelkyni..."

Chirurg Trink napřed soucitně zasvítíl a pak pyšně zablýskl.

"Nechápu sice význam vašeho úkolu, ale asi byl důležitý. Váš stroj jsme ale opravili..."

"Skutečně?" zvolal Savold.

"Ovšem, vlastně by měl fungovat ještě lépe než před havárií." Chirurg skromně zablikal. "Jistě jste si všiml, že nejsme technicky zrovna zaostalí."

Gam Nex Biad v Savoldovi to věděl. Byly tu podzemní vysoké pece, rafinerie ropy, mamutí důlní stroje, které se staraly o zásobování, telekomunikace spojující celou planetu a další a další...

Gam Nex Biad byl toho názoru, že civilizace vypadá právě takhle a major Hugh Savold s ním nemohl nic než souhlasit.

Mohu tedy okamžitě odstartovat?" zablikal vzrušeně.

"Napřed se musí vyřešit jeden malý problém," zasvítíl chirurg zamyšleně. "Vy máte na tom místě - jak mu to říkáte, Země - přítelkyni, že? Předpokládám, že patří k jinému pohlaví."

"Proboha, no ovšem! Jenže teď je rozdíl poněkud větší," prohlásil Savold nevrle.

"Naštěstí máme i na Zemi banky kostí a orgánů. Lékaři mé dají do pořádku, i když to nebude právě jednoduché, ale..."

"Moment!" přerušil ho Trink horlivě. "Problém, o kterém jsem s vámi chtěl mluvit, se nutně musí vyřešit. Mluvíte o svém děvčeti, ale pokud vám rozumím, není to partnerka, která vám byla vyhrána?"

"Vybrána?" opakoval Savold nechápavě, ale to už Gam Nex Biad zasílal potřebné informace. Partnerský poměr odpovídal manželství. Oba partneři byli předem komplexně zkoumán experty, zda je jejich spojení vhodné.

"Ne, byli jsme přátelé. Ještě jsme nebyli partnery, ale chtěli jsme jimi být. Už z toho důvodu musím zpátky na Zemi tak rychle, jak jen je to možné. Děkuji vám za námahu. Raději bych hned..."

"Počkejte," zadržel ho chirurg.

Odhrnul azbestový závěs, zakrývající část zdi. Za závěsem byla díra ve skále, sloužící zřejmě jako dveře. A těmito dveřmi vhopkalo šest malých a jeden velký Dorfelan - a zamířili přímo k Savoldovi. Kdyby měl krev, nikdo by se jí v něm nedořezal. Neměl nicméně ani tepny. Navíc nemohl být ani vzteklý, zděšený nebo šokovaný, mazací olej tlumil veškeré jeho emoce.

Z malých bytostí vyzařovala dětská radost. Velká emanovala štěstím.

"Otče, " blikaly děti.

"Druhu!" navázala Prám Fim Biad s nadšeným vykřičníkem.

"Jak vidíte," obrátil se chirurg na Savolda, který ucouvl, "máte už partnera i rodinu."

Vlastně se rozumělo samo sebou, že skupina chirurgů zkoumá prudké reakce Savolda, aby je podle svých možností analyzovala. Striktně odmítal přijmout novou rodinu. Ani obrovské množství čisticího oleje nestačilo jeho odpor zvládnout.

Na Zemi by se použila psychoterapie, tady nic podobného nebylo. Dorfelané byli fyzicky a tím i psychicky příliš zdatní na to, aby potřebovali služby psychologa nebo praktického lékaře. Dobře vykonaná práce a dobře živená rodina tvořily celý jejich citový svět. Nemohli proto pochopit Savoldovo rozčílení a jeho pokusy o útek.

Alespoň tak to pochopil, když sledoval jejich světly vedenou diskusi. Skupina byla od počátku zajedno v tom, že chirurg Trink jednal správně, když Savolda přizpůsobil dorfelským poměrům. Savold se bránil a prohlašoval, že přizpůsobení nemuselo být tak radikální. Přesto musel připustit, že v každém jiném případě by zemřel hlady. Což mluvilo pro Trinkovo rozhodnutí.

Chirurg teď litoval, že Savolda tak nečekaně seznámil s jeho rodinou, ale jeho kolegové ho uklidňovali. Nikdo z nich neměl zkušenosti s prazvláštní lidskou mentalitou. Každý normální Dorfelan by se se skutečností smířil; při důlních neštěstích to bylo běžné. Chirurg Trink nemohl dost dobře předpokládat, že Savold bude reagovat jinak. Savold nicméně musel připustit, že vzpomínka na Prám Fim Biad byla k dispozici, i když ji vyvolal ve své mysli až při konfrontaci. Musel sou-

hlasit, že dříve nebo později k tomu stejně muselo dojít a jeho reakce by byla asi stejná.

"A teď," zablikal nejstarší chirurg, "zůstává k vyřešení, jak našemu novému - a rekonstruovanému - bratrovi pomoci přizpůsobit se životu u nás."

"Ne, problém je jinde!" blýskl vztekle Savold. "Musím zpátky na Zem ohlásit, že předpoklady pro invazi na Věgu jsou vytvořeny. Kromě toho na mě na Zemi čeká děvče, které si chci vzít. *Stát se jejím partnerem*, jak tomu říkáte vy."

"Vy se chcete stát jejím partnerem?" zablikal zmateně nejstarší chirurg. "To je vaše rozhodnutí?"

"Ona přirozeně souhlasí."

"Chcete tím říci, že jste si ji zvolil sám? Že ji pro vás nikdo nevybíral?"

Savold se pustil do vysvětlování, ale když zpozoroval že Gam Nex Biad jej vůbec nepochopil, nechal toho.

"Naše zvyky jsou úplně opačné," prohlásil nakonec rezignovaně, "My si hledáme partnera sami." Málem dodal, že i na Zemi jsou skupiny lidí, jejichž manželství jsou sjednávána, ale ještě včas si uvědomil, že už tak způsobil v jejich mozcích pořádný zmatek.

"A kolik partnerů může každý mít?" zeptal se nejstarší chirurg.

"U nás jednoho," odpověděl Savold.

"Každý je tak odpovědný za rodinu, kterou má?"

"Samozřejmě."

"Pak je všechno jasné," prohlásil nejstarší chirurg. "Vy máte rodinu - Prám Fím Biad a děti."

"To není moje rodina," bránil se Savold. "Patří Gam Nex Biadovi, který přišel nešťastnou náhodou o život."

"My respektujeme vaše zvyky. Bylo by fér, kdybyste i vy ctil naše. Kdybyste měl doma už jednu rodinu, byl by to složitý problém. O obě současně byste se starat nemohl. Ale tam jste žádnou nezanedbal, takže tato otázka odpadá."

"Zvyky?" opakoval Savold nechápavě.

"Rekonstruovaný Dorfelan," pokračoval nejstarší chirurg, "přebírá v normálním případě závazky všech dílů, ze kterých byl sestaven. Vy jste rekonstruován téměř výhradně z pozůstatků Gam Nex Biada, bylo by tedy na místě, abyste bral jeho rodinu jako svou."

"Ne, to neudělám!" protestoval Savold. "Chci podat odvolání."

"Z jakého důvodu?" optal se zdvořile chirurg.

"Protože nejsem Dorfelan!"

"Podle informací chirurga Trinka jste Dorfelanem ze čtyřidevadesáti procent. Nezdá se vám, že to docela stačí?"

Když se Gam Nex Biad vcelku pochopitelně připojil k názoru chirurga, Savold zmlkl. Zatímco ostatní diskutovali o jeho přizpůsobení se životu na Dorfelu, pokusil

se přemýšlet. Neměl žádné morální nebo právní argumenty. Pokud se chtěl osvobodit z této nechutné situace, musel se spolehnout výhradně na svou inteligenci a vynalézavost - a jako major Vesmírných ozbrojených sil Země oběma vlastnostmi bohatě oplýval.

Přirozená vynalézavost je výborná věc, pomyslel si Savold hořce, když poskakoval po své pružinové noze uvnitř ohrady poblíž sídliště. Bohužel se spolehl na to, že řešení jeho problému zabere nějaký čas, jako by tomu bylo na Zemi. Chirurové se ale shodli na jednoduchém a radikálním postupu. Nikdo mu nesměl poskytnout živiny a neměl přístup k podzemním jeskyním ani do nocleháren pro mladé, kteří ještě neměli partnera.

"Až bude pořádně vyhladovělý, určité se znovu pustí do své dřívější práce," vysvětlil tento postup mluvčí skupiny chirurgů soudci. Soudce byl vlastně učitelem a jako vedlejší pracovní poměr měl právě rozhodování jednoduchých případů, které nemusely být předkládány nejvyššímu soudu.

"A jestliže bude moci zůstat u Gam Nex Biadovy rodiny, určité se k ní vrátí, protože bude mít osamělého života tam venku až po krk."

Sudímu se návrh zdál výtečný a dal k němu svůj oficiální souhlas. Savold vlastně proti životu venku nic nenamítal, ale bohužel nebyl sám. Gam Nex Biad ho neustále obtěžoval s návrhy, aby se dal do práce, vrátil se zpět k ženě a dětem do pohodlné jeskyně a tam v kroužku svých přátel oslavil návrat pořádnou porcí mazacího oleje. Savold kladl vytrvalý odpor, i když se mu téměř sbíhaly sliny v ústech - až na to, že žádná ústa neměl.

Hloupé bylo, že měl skutečně hlad a nikde neležel ani kousek jedlého kamene. Proto to oplocení - tentýž princip jako ve vězení na Zemi, kde vězni dostanou něco k jídlu, jen když roztloučou určité množství kamení. Až na to, že tady se obyvatelé živí přímo kamením. Savold se mohl ze svého vězení osvobodit, jen kdyby se podhrabal pod zdi. Ohrada byla tak vysoká, že o jejím přelezu nemělo cenu vůbec uvažovat.

"Těch nesmyslů už bylo dost!" útočil na něj znovu a znovu Gam Nex Biad. "Co z toho odporu máš? My jsme horníci - a život horníků nelze srovnávat s žádným jiným. To vzrušení, když se propracovááš rudnou žílou a dosyta se najíš kovu! My horníci dostaneme ty nejlepší kousky, to bys měl vědět. Je to naše odměna za těžkou práci."

"Krásná odměna," odtušil Savold sarkasticky a zadíval se ke hvězdám. *Být tak tam nahoře, ve svém hlídkovém křižníku.*

"Ale pěkná porce železné rudy by nebyla k zahoeení, co?" pokračoval bez rozpaků Gam Nex Biad. "Vím také o nějakých žilách cínu a ložiscích síry. Tyhle věci neleží kolem na povrchu. Tak co? Všichni ostatní, kteří nepracují v dolech, dostanou jen občas na ochutnání trochu vzácných kovů, aby byli zdraví, ale my horníci se tím můžeme nacpat..."

"Buď už zticha!"

"A rtuťová jezírka. Přirozeně ne velká, ale konec konců si vezmeme jen doušek

na spláchnutí těch kovů."

Už při vyprávění o kovech bylo těžké zachovat klid, protože Savold měl skutečné hlad, ale představa studeného jezírka rtuti by uvedla do pokušení i přesvědčeného asketu.

"Budiž," zavrčel, "ale pod jednou podmínkou. K tvé rodině se nevrátíme. To je tvůj problém, se kterým nechci mít nic společného."

"Copak se k ní můžu vrátit, když ty jsi proti?"

"Teší mě, že na to máš stejný názor. Nuže, kde jsou ty kovy a rtuť?"

"Stačí jen vrtat," odpověděl Gam Nex Biad. "Ukážu ti směr."

Savold vyskočil několikrát nahoru a dolů, aby dosáhl odpovídající rychlosti a počtu otáček a pak se hlavou zavrtal do měkké půdy. Bezděčně s sebou trhl, ale země se rozestoupila téměř jako voda. Dorfelan se totiž musí vodě vyhýbat, způsobuje korozi v oběhovém a trávicím systému. Jak se zavrtával do skály, cítil příjemné teplo šířící se od hlavy do celého těla. Pozřel pár soust, aby znovu nabyl sil, ale nechal si dost místa na hlavní jídlo a zákusek.

"Je to docela fajn, co ty na to?" zeptal se Gam Nex Biad, zatímco se provrtali do sídliště. "Ostatní nevědí, o co přicházejí."

"Klid," poručil Savold mrzutě, musel ale přiznat, že má pravdu. Jeho tři ruce poháněly tělo rychle kupředu, zatímco lopatky odklízely uvolněné kamení dozadu. Konečně pochopil, proč Gam Nex Biad protestoval proti zachování jeho lidských paží. Věčně překážely a díky tomu utržily řadu škrábanců. Žárovky mu poskytovaly dostatek světla, což byl zřejmě jejich původní účel. Jejich využití k dorozumívání muselo být jedním z prvních kroků na cestě k civilizaci. Savold si během rozhovoru s chirurgem podržel, pokud to bylo možné, své myšlenky pro sebe. Nyní se zkusmo obrátil na svého vnitřního partnera.

"Hmm?" optal se Gam Nex Biad duchem nepřítomen,

"Chtěl bych si s tebou o něčem promluvit."

"Cítím, že brzy narazím na pole živíc. Tady budeme vrtat dál na sever."

Savold mu přenechal veškerou práci s vrtáním a přemýšlel, co podniknout. Dosud na to myslel jen zřídkakdy. Byl přesvědčen, že by ho Gam Nex Biad zradil, kdyby spřádal plány na útěk. Dorfeian vynakládal veškeré úsilí, aby Savolda přesvědčil o přednostech hornictví a spořádaného rodinného života.

Čert aby toho chlapa vzal, pomyslel si dopáleně Savold. nějak se musím dostat zpátky na Zemi - nejdřív na vrchní velitelství a pak k Marge. Ne, za druhé na operační sál a za třetí k Marge, opravil se. V této podobě by mnou určitě nadšená nebyla...

"Manganová ruda," řekl najednou Gam Nex Biad. Savold se vytrhl ze svých myšlenek. "Dřív jsem si ji rád dával - před jídlem."

Hornina chutnala příjemně kořeněně. Skutečně jako chuťovka, uvažoval Savold. Pak vrtal dál, přičemž Dorfelan se zcela koncentroval na polohu rudných žil.

Především musím zjistit, kde je křižník, přemýšlel Savold. Pokusil se nenápadně vyzvídat na Gam Nex Biadovi, ale trochu to s tou opatrností přehnal, neboť Dorfelan mu bez většího zájmu sdělil, že stroj se musí nacházet v továrním centru. Savold se ho neodvážil zeptat na přesnější údaje. Gam Nex Biad ho nemohl donutit, aby zůstal na Dorfelu jako horník a otec rodily - ale určitě mohl zabránit jeho útěku. Savold se musel spolehnout na vlastní vynalézavost. Zatím mu sice moc platná nebyla, ale jestliže nedokáže přelstít tyhle požírače kamení, měl by okamžitě vrátit svůj důstojnický patent. Jen musí vypátrat loď...

O hodinu později se zcela vyčerpaný a vysílený Savold ocitl znovu v hlavním tunelu, vedoucím do sídlištní oblasti. Musel s nechutí přiznat, že různé rudy se mohou srovnávat s nejlepšími a nejdražšími pochoutkami na Zemi, i když nesnesly srovnání s ryzí rtutí.

Pak si povšiml, že výrůstky na obou pažích se zformovaly do misky naplněné rtutí.

"To je myšleno jako něco malého na zub?" otázal se Gam Nex Biada.

"Myslel jsem si, že nebudeš mít nic proti tomu, abychom trochu vzali Prim Fim a dětem," řekl Dorfelan s nadějí v hlase. "Měl bys vidět, jak se rozzáří, když přinesu rtuť!"

"Vyloučeno! Tam nejedeme, a rtuť musíme vylít!" Savold chtěl rozevřít prsty, ale nepovedlo se mu to. V tom okamžiku poznal, že jeho domněnka byla správná. Gam Nex Biad mu skutečně mohl zabránit v útěku.

Savold se potřeboval vyspat, byl vyčerpaný a k totálnímu zhroucení neměl také daleko. Ale tunely pro ten účel nebyly vhodné; na povrchu byla zase zima a vlhko.

"Rozhodni se už konečně," prosil ho Gam Nex Biad. "Už nejsem schopen vydržet nespát. Beze mě někde zabloudíš a nakonec budeš mít problémy."

"Ale my někde spát musíme," řekl Savold. "Jak je to s nemocnicí? Jsme ještě pacienti, nebo ne?"

"Už jsme byli propuštěni. Nikde pro nás není místo - čeká na nás jen jeden určitý byt."

"Já vím, já vím," ohradil se Savold unaveně. "Nemusíš s tím pořád začínat. Tam nechci."

"Ale je to tak pohodlnější a..."

"Já nechci, už jsem ti to řekl!"

"Moc fajn. Tak tedy ne," rezignovaně si povzdechl Gam Nex Biad. "Ale určitě nenajdeme nic pohodlnějšího než můj starý spací kámen. Je z pískovce, uprostřed je vyhlouben, aby se naše tělo nemohlo sesmeknout. Chtěl bych vidět toho, kdo by na mém starém dobrém spacím kameni okamžitě neusnul..."

Savold ještě chvíli kladl odpor, ale byl příliš unaven tvrdou prací a marným hledáním vhodného místa ke spaní, aby se ještě vzpouzel.

"Můžeš si byt jen prohlédnout," ujišťoval ho Gam Nex Biad. "Když se ti

nebude líbit, půjdeme jinam. Není to fér?"

"Snad ano," souhlasil Savold.

V bytě panoval klid, Gam Nex Biadova rodina už spala. Savold se chtěl jen na chvíli natáhnout než nabere sil a ráno, dřív než rodina vstane, zase odejít.

Ale když otevřel oči, Prám Fim a jejích šest dětí už stálo kolem spacího kamene. Musel se uvolnit ze sevření třiceti pěti ruinou, které ho láskyplně objímaly. V místnosti stál i chirurg Trink vedle učitele-soudce; zřejmě s ním chtěl mluvit, až se rodina vydovádí.

"Naše metoda je úspěšná!" zvolal soudce. "Vrátil se."

"O tom jsem nikdy nepochyboval," prohlásil chirurg Trink spokojeně. "Víte, co nás teď čeká?" zeptal se pak Savolda.

"Ne. Co ještě?" odvětil Savold nedůvěřivě.

"Ukážete nám, jak funguje váš stroj. Naši technici nejsou sice hloupí, ale s takovým strojem nemají zkušenosti. Sice by časem přišli na to, jak funguje, ale bude samozřejmě jednodušší, když nám to vysvětlíte sám."

"Když jste se vrátili, můžeme vám důvěřovat. Ve vašem předchozím stavu jsme vás ke stroji pustit nemohli."

"Tohle všechno jsi věděl?" zeptal se Savold neslyšně Gam Nex Biada.

"Přirozeně," zněla němá odpověď.

"Proč jsi to přede mnou tajil a nechal mne tápat?"

"Protože jsem z tebe nebyl moudrý. Ta zášť proti našemu tělu, proti práci v podzemí, proti rodinnému životu. Tvoje přání vrátit se za každou cenu k oné věci, kterou nazýváš vrchním velitelstvím, a k bytosti jménem... Marge? Je to tak správně? Neuměl jsem si představit, jak budeš reagovat. Soužití s cizím rozumem není zrovna jednoduché."

"Všiml jsem si. Jestli si vzpomínáš, stojím před stejným problémem."

"Správně," souhlasil Gam Nex Biad. "Ale od tohoto okamžiku jsi odpovědný za nás oba ty! Já jsem horník a nemám ani ponětí o práci v továrním centru."

Savold se včas zarazil, aby nezačal jásat. Čím méně toho Gam Nex Biad věděl, tím méně toho mohl uhádnout. Tím menší bylo riziko odhalení Savoldových plánů.

"Můžeme ihned vyrazit," prohlásil právě soudce. "Vaše rodina přijde za vámi, až si uděláte jeskyni."

"Proč za mnou mají chodit? Jestliže poletím s lodí..."

"To není přesné, máte jen stroj předvést v chodu a vysvětlit jeho funkce," opravil ho soudce. "Musíme se přesvědčit, že je vám možno důvěřovat. Rodina za vámi přijde, abyste se necítil osamělý..."

Savold se zadíval na Prám Fim a šest dítek neschopen řeči. Gam Nex Biad k ní pociťoval láskyplnou náklonnost, ale Savold v ní viděl jen příšeru. Snažil se zabránit tomu, aby ho rodina na rozloučenou objala, ale proti pětatřiceti rukám byl bezmocný. Navíc Gam Nex Biad překypoval žalem a dojetím, což činilo situaci ještě

nechutnější.

"Můžeme už konečně vyrazit?" zablíkal Savold zoufale soudci. Konečně zmizeli v expresním tunelu.

Zatímco Gam Nex Biad se oddával svému žalu, vypracovával Savold plán útěku. V rychlosti prohlédne loď, vyjádří uspokojení nad provedenými opravami, vysvětlí funkci některých přístrojů - a při první možné příležitosti odstartuje směrem k Zemi. Jeho dlouhé čekání skončí. Věděl, že druhou příležitost nedostane. A jestliže první pokus nevyjde, Dorfelané ho budou držet v uctivé vzdálenosti od lodi. I Gam Nex Biad představoval faktor, se kterým bylo nutno počítat. Savold musí stlačit startovací tlačítko dřív, než jeho souputník pojme podezření. Jinak by mohl jen sledovat, jak tělo přestává reagovat na vzájemně si odporující příkazy.

Plán byl starostlivě vypracován a předpokládal přímo železné sebeovládání, kterého měl Savold naštěstí dost. Ale jen do okamžiku, než spatřil loď. Pak se neovládl a zoufalými, dlouhými skoky k ní zamířil.

"Počkejte, počkejte!" zablýskal zlobně soudce. Ze všech stran se sbíhali pracovníci továrního centra. Savold dorazil k velitelské místnosti a uzavřel vzduchovou propust dřív, než stačil Gam Nex Biad zasáhnout.

"Co chceš dělat?" otázal se Dorfelan úzkostlivě a stáhl všechny svaly tak, že se Savold už nemohl pohnout.

"Cha!" Savold se hurónsky rozchechtal. "Ted' opustím tu vaši prokletou planetu a odletím zpátky do normálního světa, kde nebudu muset žít jako světluška mezi brouky."

"Nechápu to, ale budu ti v tom muset zabránit, pokud nedostanu oficiální svolení."

"Jenže mě zadržet nemůžeš," ujistil ho Savold. "Se svým tělem si můžeš dělat, co chceš, ale mé ruce reagují na mé příkazy!"

Tohle tajemství pochopitelné před Gam Nex Biadem pečlivě skrýval. Jeho pravá ruka se sevřela v pěst a udeřila do startovacího tlačítka. Motory zařvaly a loď se odpoutala od země. O vteřinu později začala prudce rotovat.

Pak opsala obrat o sto osmdesát stupňů a hnala se přímo k zemi.

"Vy jste zničili mou loď!" zařval Savold zděšeně.

"Zničili?" opakoval Gam Nex Biad nechápavě. "Pracuje přece výborně."

"Měla by letět vzhůru!"

"To v žádném případě," odvětil Gam Nex Biad, zatímco přestavěná loď začala vrtat. "Proč by měly stroje létat vzhůru? Tam nahoře přece docela určitě nejsou žádné kameny."

přeložil Vladimír Kejval